

LO v/ Marianne Breiland

Vår sak nr.: SAK-03016-J6Q2F6 Deres ref.: 22/3038-2 614.0/MABR Dato: 12.02.2022

HØRINGSSVAR FRA NTL - FORSLAG TIL ENDRING AV MILJØ-BESTEMMELSENE I ANSKAFFESESREGELVERKET

NTL – Norsk tjenestemannslag viser til høringsbrev fra LO datert 12.12.2022 og sender med dette våre korte merknader. Vi har ikke hatt mulighet til å gå gi utfyllende svar på alle de spørsmålene som stilles i høringsnotatet, men vil understreke viktigheten av at anskaffelsesregelverket skjerpes på kravene om bærekraft, og særlig målsettinger knyttet til arbeidstakerrettigheter og klima og miljø.

NTL ønsker en bærekraftig utvikling der hensynet til miljø og rettferdig fordeling mellom fattige og rike land setter rammen for økonomisk vekst og forbruk. Forbruks- og produksjonsmønstre må derfor legges om, både i Norge og i hele verden. Norges klimapolitikk og klimamål må være i tråd med Parisavtalens målsetninger. Bevaring av biologisk mangfold og reduksjon av klimagassutslipp er overordnede mål som må legge føringer på tvers av ulike sektorer også i Norge.

Som Norges største byggherre og innkjøper må offentlig sektor forplikte seg til klimavennlige løsninger i alle anbudsprosesser. NTL mener at offentlig sektor skal være en pådriver for utvikling og bruk av ny og miljøvennlig teknologi innen bygg og produksjon. Vi mener videre at som oppdragsgiver skal offentlig sektor innrette sin anskaffelsespraksis slik at den fremmer null- og lavutslippsløsninger og sirkulærøkonomi, samt unngår helse- og miljøfarlige stoffer. Offentlige oppdragsgivere må også utvikle tiltak for bedre oppfølging og etterlevelse av klima- og miljøvennlige anskaffelser.

Etter NTLs syn bør flere offentlige oppgaver skje i egen regi. Både for å sikre en helhetlig ivaretagelse av de ulike elementene i begrepet «bærekraft», men også for å fjerne mange usikkerhetsmomenter (blant annet knyttet til arbeidstakerrettigheter) som følger av konkurranseutsetting.

Vi vil også anføre at i hvor stor grad offentlige innkjøpere har mulighet til å sikre økt bærekraft i anskaffelsene sine, avhenger av ressursituasjonen i de enkelte virksomhetene. Stadige kutt og uttak av «effektiviseringsgevinster» i statlige

virksomheter gir ikke rom for å være den motoren og pådriveren for grønn og rettferdig omstilling som det er ønskelig at Staten i større grad er.

Departementet ber høringsinstansene svare på en rekke konkrete spørsmål:

1. Hvilket av forslagene i kapittel 5 er best egnet til å fremme klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser ut fra et kost-nytte perspektiv? Vurderingen bør blant annet ta opp i seg muligheten til også å nå andre mål for offentlige anskaffelser som er omtalt i Hurdalplattformen, for eksempel hensynet til at små og mellomstore bedrifter skal kunne konkurrere om anbud.

NTL mener forslag nr 3 i kap. 5 er å foretrekke. I de tilfellene det ikke er hensiktsmessig å vekte miljøhensyn med minst 30% (slik som eksemplet i høringsnotatet viser) kan oppdragsgivere vurdere hvordan miljøkrav kan utformes i kvalifikasjonskravene eller i kontraktsvilkårene.

2. Hvordan kan miljøkrav dokumenteres? Bør dokumentasjon av miljøkrav standardiseres i regelverket, eller bør det i regelverk og veiledning pekes på anerkjente metoder og verktøy?

For å sikre et regelverk som ikke er avhengig av å følge rask endring av kunnskap, teknologi og økonomi, mener NTL det ikke er hensiktsmessig å standardisere miljøkrav i selve regelverket. Som Fagforbundet også påpeker i sitt hørings svar må regelverket sikre at oppdragsgivere er i stand til å oppfylle lovgivers intensjoner når det kommer til redusert klima og miljøpåvirkning i anskaffelsene.

12. Bør bestemmelsen plasseres i forskriftens del III, eller bør bestemmelsen selv avgrense sitt virkeområde til de tilfeller der oppdragsgiver etter regelverket for øvrig er forpliktet til å angi tildelingskriterienes relative vekt?

NTL overlater til LO å besvare dette spørsmålet.

13. Kan det være uhensiktsmessig at bestemmelsen bare setter fokus på miljø som miljøkrav til ytelsen og tildelingskriterium?

For å oppfylle Hurdalsplattformens intensjoner om å nå klimamålene må det brukes kraftfulle virkemidler. Dersom departementet med dette spørsmålet mener hvorvidt andre elementer bør være en del av miljøkravene, mener NTL at det er viktig at miljøkravene til ytelsen og til tildelingskriteriene er så tydelige som mulig.

14. Bør forslaget gjelde alle anskaffelser, eller være avgrenset til områder med ikke uvesentlig miljøbelastning?

NTL mener klart at forslaget bør gjelde alle anskaffelser, ikke kun avgrenset til områder med en forhåndsdefinert «ikke uvesentlig miljøbelastning». Ved å fjerne

vurderingen av hva som kan sees på som vesentlig eller uvesentlig fjerner man usikkerhetsmoment for innkjøper og reduserer muligheten for rettslige konflikter.

Med vennlig hilsen

Kjersti Barsok
forbundsleder

Kirsten H. Teige
forbundssekretær

(Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur)